

«لا تقتلوا اولادکم خشیه املاق نحن نرزقهم و ایاکم ان قتلهم کان خطاً کبیراً»

فرزندان خود را به خاطر ترس از فقر نکشید، ما شما و آن ها را روزی می دهیم. به یقین کشتن آنان گناه بزرگی است. (سوره اسراء، آیه 31)

پیامدها و خطرات سقط عمدی

سقط عمدی یکی از پدیده‌هایی است که در سراسر جهان مشاهده می‌شود و فارغ از قانونی یا غیر قانونی بودن آن، بر اساس مقررات هر کشور، در بیشتر جوامع جهان به‌عنوان امری غیرعادی تلقی می‌شود.

همه دین‌های آسمانی به‌طور عام مخالف سقط هستند و در برخی موارد خاص که خطری برای سلامت مادر یا کودک وجود داشته باشد، آن را مجاز دانسته‌اند. جمهوری اسلامی ایران نیز با توجه به اهمیت امر سلامت در دین مبین اسلام، انجام سقط را در موارد عقب‌افتادگی یا ناقص‌الخلقه‌بودن

کودک یا بیماری مادر که منجر به تهدید جانی او باشد تا زمان دمیدن روح (چهارماهگی) مجاز دانسته است. بنابراین قوانین و مقررات موجود کشور این امکان را فراهم کرده است که در صورت تشخیص هر کدام از موارد گفته‌شده، با انجام بررسی‌ها و اقدامات لازم، دریافت مجوز سقط قانونی انجام شود. بدیهی است آگاهی جامعه از این امر سبب خواهد شد که افراد در صورت نیاز، در این مسیر قانونی گام بردارند و اقدامات خود را پیگیری کنند.

سقط غیر ایمن

بر اساس تعریف سازمان جهانی بهداشت، سقط غیر ایمن عملی است که در آن حاملگی توسط یک فرد فاقد مهارت‌های لازم یا استفاده از روش‌های خطرناک یا در محیطی که حداقل استانداردهای لازم را ندارد یا ترکیبی از هر دو مورد یادشده پایان می‌یابد.

عوارض سقط:

بستری در بیمارستان: برآورد می‌شود که هر ساله حدود 5 میلیون زن در سراسر جهان به دلیل عوارض ناشی از سقط‌های القایی در بیمارستان‌ها بستری می‌شوند.

مرگ: بر اساس آمار موجود، سقط‌های غیر ایمن عامل حدود 13٪ از موارد مرگ‌ومیر مادران (حدود یک مورد از هر هشت مورد مرگ مادر) است. این تعداد معادل 47 هزار مرگ در سال محاسبه شده است.

خونریزی: خونریزی یکی از شایع‌ترین عوارض سقط غیر ایمن است و می‌تواند به علل مختلف رخ دهد رخ دهد. خونریزی می‌تواند شوک (به دلیل کاهش حجم خون در گردش)، اختلالات انعقادی و مرگ را به دنبال داشته باشد.

عفونت: عفونت به دنبال سقط غیر ایمن معمولاً به دلیل باقی ماندن بقایای بارداری، ضربه و روش‌های غیر استریل رخ می‌دهد.

عوارض سقط می‌تواند سبب کاهش توان باروری خانم‌ها یا با مرگ مادر سبب بی‌سرپرستی فرزندان او شود.

پیامدهای روانی سقط:

افسردگی: در بررسی‌های انجام شده، دیده شده است که اختلالات خلقی از جمله افسردگی در خانم‌هایی که سابقه سقط دارند بیشتر است. احتمال بروز افسردگی با تعداد سقط افزایش می‌یابد.

اضطراب: مطالعات انجام شده بین‌المللی نشان داده است که سقط جنین عمدی می‌تواند باعث به وجود آمدن اختلالات اضطرابی شود.

سوء مصرف مواد: بر اساس برخی مطالعات بین‌المللی انجام شده، احتمال سوءمصرف مواد در زنانی که سقط عمدی را تجربه کرده‌اند از زنانی که این سابقه را ندارند بالاتر است.

احساس گناه و شرمساری: یکی از پیامدهای سقط عمدی در زنان، احساس مشارکت در گناه و شرمساری از انجام این امر است.

کیفیت زندگی و روابط زناشویی: بر اساس مطالعات انجام شده، کاهش کیفیت زندگی و روابط زناشویی در زنانی که سقط عمدی را تجربه کرده‌اند در مقایسه با زنانی که چنین تجربه‌ای را ندارند بیشتر دیده شده است.

عوارض سقط برای کودک حاصل از بارداری:

معلولیت‌ها: در صورت موفق نبودن اقدام به سقط و تداوم بارداری تا زایمان، احتمال تولد کودک با معلولیت‌های جسمی و ذهنی را نباید از نظر دور داشت.

به یاد داشته باشیم :

- افزایش بارداری‌های برنامه‌ریزی شده یکی از مهمترین راه‌های کاهش سقط است.
- افرادی که سقط را تجربه کرده‌اند، از لحاظ عاطفی و روانی وضع ناخوشایندی دارند.
- یکی از مهمترین دلایلی که افراد به مشکلات عاطفی و روانی پس از سقط دچار می‌شوند، احساس گناه در از بین بردن نوزادی بیگناه است.
- ناباروری نیز از عوارض سقط است و می‌تواند هزینه‌های زیادی را برای خدمات درمانی مورد نیاز به سیستم دولت یا خود فرد تحمیل کند.

مواردی که باید زوج خواهان سقط القایی(عمدی) بدانند:

- یکی از زیباترین احساسات، احساس مادر و پدر شدن است. بررسی‌های داخل کشور نشان می‌دهد که بیش از 80 درصد زوجینی که خواهان فرزند بوده‌اند به دلیل تجربه و تداوم احساس مادر و پدر بودن بارداری را برنامه‌ریزی کرده‌اند.
- زوجین باید از عوارضی که سقط جنین برای سلامت جسمی مادر و نیز سلامت روانی و اجتماعی پدر و مادر ایجاد خواهد کرد، آگاه باشند.
- زوجین باید بدانند که در سقط احتمال موفق نبودن اقدام وجود دارد. آنها باید بدانند که به همین دلیل احتمال بروز مشکلات بعدی برای فرزند آنها وجود دارد و به همین دلیل باید از انجام سقط پرهیز کنند.
- زوجین باید بدانند که این مسأله مخالف با دین مبین اسلام است و دین اسلام جنین را معادل انسان کامل تلقی کرده و بنابراین برای زندگی این جنین حرمت قایل است. همچنین توصیه می‌شود که حتما با یک روحانی و عالم به امور مذهبی در این زمینه مشورت و راهنمایی لازم را دریافت کنند.

"کاهش سقط و محدود نمودن آن به مواردی که براساس قانون مجاز شمرده شده است، می‌تواند در دستیابی به برخی از اهداف موجود در سیاست‌های کلی جمعیت ابلاغی مقام معظم رهبری(30 اردیبهشت 1393) کمک کننده باشد. برخی از این اهداف عبارتند از دستیابی به نرخ باروری کلی در حد جایگزینی و بیش از آن؛ نقویت نظام تامین اجتماعی، خدمات بهداشتی و درمانی و مراقبت‌های پزشکی در جهت سلامت باروری و فرزندآوری؛ ارتقای امید به زندگی، پیشگیری از بیماری‌ها".

منبع: دستورالعمل‌های وزارت بهداشت

تهیه و تنظیم: فاطمه اکبری مجدآبادی
کارشناس باروری سالم و جمعیت شبکه بهداشت و درمان پاکدشت